

Evaluering af Beretning nr. 20/2024 om revisionen af statsregnskabet for 2024

Er beretningens emne og formål klart beskrevet og afgrænset?

Beretningen handler om revisionen af statsregnskabet for 2024 og består af fem kapitler, samt fire bilag:

- Kapitel 1: Formål og konklusion
- Kapitel 2: Væsentlige fejl i ministeriernes regnskaber
- Kapitel 3: Brud på bevillings- og dispensationsreglerne
- Kapitel 4: Fremhævelser
- Kapitel 5: Svagheder i ministeriernes regnskabsforvaltning
- Kapitel 6: Sager, der kan afsluttes
- Bilag 1: Rigsrevisionens erklæring om revisionen af statsregnskabet for 2024
- Bilag 2: Metodisk tilgang
- Bilag 3: Ministre med ansvar for sagerne i beretningerne
- Bilag 4: Sager fra tidligere beretninger

I kapitel 1 introducerer Rigsrevisionen regnskabslæseren for revisionens formål og mulige konklusioner. Kapitlet starter med en redegørelse for, at formålet med revisionen er at undersøge om statsregnskabet er rigtigt, samt om staten har overholdt bevillingerne. Rigsrevisionens standardkonklusioner præsenteres sammen med en redegørelse for principperne for fastsættelse af væsentlighedsniveauet i statsregnskabet og i de enkelte ministeriers regnskaber. Det samlede væsentlighedsbeløb for revisionen af statsregnskabet oplyses og der henvises til Bilag 2 for oplysning om væsentlighedsniveauet for de enkelte ministerier. Kendskab til det konkrete væsentlighedsniveau gør det muligt for læseren af beretningen at forholde sig til Rigsrevisionens konklusioner, der sonderer mellem om fejl og bevillingsafvigelser er væsentlige eller ikke.

Jeg finder beretningens emne og formål klart og forståeligt beskrevet. Hvad angår afgrænsningen kan der i gennemgangen af svagheder i regnskabsforvaltningen være et vist overlap til Beretning 21/2024 om revisionen af statens forvaltning. De rapporterede svaghederne i regnskabsforvaltningen er dog direkte knyttet til fejl i statsregnskabet, hvorfor jeg mener, at det giver god mening af redegøre for disse i indeværende beretning.

Er der klare konklusioner i de enkelte revisionssager i beretningen?

I kapitel 1 redegøres for Rigsrevisionens hovedkonklusion på revisionen af statsregnskabet. Ud af 24 regnskaber på paragrafområderne er der positive konklusioner i de 23 og en konklusion med forbehold i et enkelt. Tabel 1 giver en god oversigt over konklusionerne på de enkelte paragrafregnskaber, samt henviser til de relevante steder i beretningen, hvor baggrunden for forbeholdet, fremhævelserne, brud på bevillingsregler eller svagheder i regnskabsforvaltningen omtales nærmere. Det er en god formidling af revisionens overordnede konklusioner, som Rigsrevisionen har fortsat fra tidligere beretninger og bør holde fast i.

Kapitel 2 redegør nærmere for det enkeltstående forbehold i statsregnskabet. Erhvervsministeriet har undladt et indregne resultatet af slutfregninger for et stort antal COVID-19 tilskudssager, hvorfor der mangler indtægter for 352 mio. kr. og udgifter for 17 mio. kr. Ministeriet har endvidere undladt at nedskrive tilgodehavender hos virksomheder, som er gået konkurs, hvilket har medført manglende udgifter for 119

mio. kr. For begge forhold gælder, at beretningen først henviser til de regler, der gælder på området, og ud fra disse forklarer grundlaget for forbeholdet. Dette gør grundlaget for forbeholdet klart og forståeligt for læsere uden de store regnskabsmæssige forudsætninger.

Kapitel 3 redegør for en sag, hvor Kulturministeriet har overtrådt bevillings- og dispositionsreglerne, ved at Det Danske Filminstitut uden hjemmel har gennemført et anlægsprojekt finansieret gennem en huslejestigning. Projektet har desuden ført til regnskabsmæssige fejl, da afskrivningen foretages over en væsentligt længere periode end foreskrevet i Økonomisk Administrativ Vejledning, og da der er manglende oplysninger om eventualforpligtelser som følge af en verserende voldgiftssag om projektet. Konklusionerne på disse forhold er klare og forklarer de regnskabsmæssige begreber på en måde, så ikke-fagkyndige også kan forstå dem. Konklusionerne vedrørende de regnskabsmæssige fejl er dog implicit baseret på at forholdene skyldes fejl og ikke besvigelser, hvilket kunne kommunikeres tydeligere.

Kapitel 4 redegør for de to fremhævelser, hvor beretningen gør opmærksom på sager i ministeriernes regnskaber, der er forbundet med usikkerhed, men uden at det giver væsentlige fejl i regnskaberne. Den første sag handler om Skatteministeriets opgørelse af borgeres og virksomheders gæld til inddrivelse, hvor der er sket forbedringer i forhold til foregående år, men stadig er usikkerhed med hensyn til opgørelsen af en del af gælden. Med henvisninger til sidste års beretning og en specifikation af gælden i Tabel 2, forklares baggrunden for fremhævelsen kort og forståeligt for læseren. Den anden sag vedrører Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri's hensættelse til minkerstatninger, som fortsat er forbundet med usikkerhed, men dog er opgjort efter reglerne. Det forklares tydeligt, at hensættelsen er forbundet med usikkerhed, da der stadig er for få afgjorte sager til, at det præcist kan skønnes, hvad de samlede udgifter til erstatning beløber sig til. Begge fremhævelser er gengangere fra 2023-beretningen, hvor forholdene er uddybet, og der henvises på passende vis hertil.

Kapitel 5 redegør for de svagheder som revisionen har fundet i ministeriernes regnskabsforvaltning. Først redegøres i afsnit 5.1 for at Skatteministeriets styring af brugerrettigheder på tværs af IT-systemerne er mangelfuld. Den manglende funktionsadskillelse gør det muligt at begå besvigelser, f.eks. ved at den samme person både kan oprette en udbetaling og godkende denne. Der er ligeledes ikke tilstrækkelig kontrol med de personer som har administrator- eller udvidede rettigheder, hvilket kan muliggøre besvigelser i forbindelse med udbetalinger. I afsnit 5.2 redegøres for svagheder i Forsvarsministeriets regnskabsforvaltning. Rigsrevisionens beretninger har i mange år kritiseret denne forvaltning. Der er i 2024 sket forbedringer i forhold til den systemunderstøttede funktionsadskillelse i indkøbsprocessen, men der er stadig mangelfuld intern kontrol med godkendelse og dokumentation af indkøb. Der er ligeledes mangelfuld funktionsadskillelse i forsvarrets lagre, hvilket muliggør besvigelser. Afsnit 5.3 redegør for at både Forsvarsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet fortsat har problemer med for sen betaling af leverandører. I Forsvarsministeriets tilfælde giver dette tillige periodiseringsfejl i regnskabet. I afsnit 5.4 redegøres for, at Forsvarsministeriet ikke har hensat tilstrækkeligt i regnskabet til oprensning af PFAS-forurening på forsvarrets arealer. Den manglende hensættelse skyldes, at en række forurenede arealer ikke er inddraget i ministeriets beregning af eventualforpligtelsen. Endelig redegør afsnit 5.5 for fejl i en oversigt over Erhvervsministeriets garantiforpligtelser. Det noteres, at "Fejlene ikke har konsekvenser for ministeriets drift og balance, da de ikke skal indregnes i regnskabet". Jeg forstår ikke umiddelbart dette, da garantiforpligtelser normalt regnes for hensatte forpligtelser, som netop skal indregnes. Umiddelbart efter forklares det da også, at der er fejl i garantiforpligtelsen i statsregnskabet som følge heraf den fejlagtige opgørelse. Bortset fra dette ene tilfælde finder jeg beretningens konklusioner klare og forståelige. Anvendte fagudtryk er i vid udstrækning forsøgt forklaret, så læsere uden regnskabsmæssige kundskaber kan forstå disse. Det bør fastholdes og gerne udbygges i fremtidige beretninger. En yderligere mulighed for at udbygge

konklusionerne er, at oplyse om hvorledes konstaterede svagheder i regnskabsforvaltningen fremover påvirker den finansielle revision.

Endelig følges der i kapitel 6 op på sager fra tidligere år. Der redegøres for hvorledes Rigsrevisionen har fulgt op på sagerne fra tidligere års beretninger, hvad ministerierne har gjort for at rette op på forholdene, og at sagerne derfor kan afsluttes. Det er vigtig information, som er kort og klart kommunikeret.

Bliver konklusionerne underbygget af overbevisende og klare argumenter?

Argumentationen i beretningen er generelt opbygget således, at der først redegøres for hvilke konkrete regler, der gælder på området. Disse redegørelser er gjort forståelige for læsere, som ikke er eksperter indenfor området. Ud fra de gældende regler forklarer beretningen dernæst grundlaget for forbeholdet, fremhævelsen eller svaghederne i regnskabsforvaltningen. Dette gør grundlaget for konklusionen tydeligt og forståeligt for læseren. Jeg finder denne måde at argumentere på for overbevisende og klar. Argumentationen forudsætter sine steder kendskab til regnskabsmæssige begreber som f.eks. hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og periodisering, hvilket beretningen tager højde for ved at forklare disse begreber. Det er godt og bør fastholdes.

Fremstår konklusionerne balancerede set i forhold til de argumenter, som Rigsrevisionen har præsenteret i sagen?

Som nævnt i tidligere evalueringer handler balance i konklusionerne i mine øjne om hvorvidt beretningen fremlægger de forhold, der taler for og imod en konklusion. Jeg har tidligere argumenteret for, at konklusionernes balance vil fremtræde tydeligere, hvis det af beretningen fremgår, hvorledes ministerierne forholder sig til Rigsrevisionens konklusioner. Dette er der taget højde for i 2024 beretningen, hvor de omtalte sager afsluttes med en kortere eller længere redegørelse for om ministeriet er enig i kritikken, og hvad det vil gøre ved denne. Samlet set finder jeg derfor, at der er en god balance i de argumenter, som der præsenteres i sagerne.

Samlet vurdering af beretningen

Beretning nr. 20/2024 har et klart beskrevet og velafgrænset formål. Reglerne, som ministerierne på de reviderede områder skal efterleve, fremgår af beretningen og bruges til at forklare konklusionerne. Det er således klart hvordan konklusionerne er fremkommet og der gives løbende gode eksempler, som fremmer forståelsen hos læseren. Jeg har enkelte mindre forslag til forbedring af konklusionerne, men finder generelt disse klare og tydelige. Balancen i konklusionerne er generelt også god, da det af beretningen fremgår, hvorledes ministerierne forholder sig til kritikken. Samlet set vurderer jeg derfor beretningen som "Meget tilfredsstillende".

Evaluering af Beretning nr. 21/2024 om revision af statens forvaltning i 2024

Er beretningens emne og formål klart beskrevet og afgrænset?

Beretningen handler om Rigsrevisionens revisionen af statens forvaltning i 2024. Beretningen er opdelt i fem kapitler, samt tre bilag:

- Kapitel 1: Formål og konklusion
- Kapitel 2: Kritisk udtalelse
- Kapitel 3: Andre regelbrud og mangler
- Kapitel 4: Øvrige resultater af vores revision
- Kapitel 5: Sager, der kan afsluttes
- Bilag 1: Metodisk tilgang
- Bilag 2: Ministre med ansvar for sagerne i beretningen
- Bilag 3: Sager fra tidligere beretninger

Beretningens struktur er ændret en smule i forhold til året før, så der nu i særskilte kapitler fokuseres på henholdsvis kritiske udtalelser og andre regelbrud og mangler. Det sikrer synliggørelsen af den enkelte kritiske udtalelse i kapitel 2, samt de betydelige regelbrud eller gentagne sager fra både den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen i kapitel 3.

Formålet med revisionen er klart beskrevet i kapitel 1 og går ud på at vurdere, om ministerierne efterlever udvalgte regler, og om de har systemer og processer, der understøtter en sparsommelig, produktiv og effektiv forvaltning. Endvidere redegøres der for væsentlighedsbegrebet i juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision, hvilket er en væsentlig information for læseren af beretningen.

I beretningens kapitel 1 rapporteres de overordnede resultater af de 36 temarevisioner, som Rigsrevisionen har gennemført i 2024. Tabel 1 giver en tydelig og let forståelig oversigt over de 36 udførte revisioner med tilhørende konklusioner, fordelt på henholdsvis juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision. Det fremgår endvidere tydeligt af tabellen hvilke konklusioner, der gennemgås nærmere i beretningen. Jeg finder, at kapitel 1 giver læseren en god forståelse af omfang og resultater af Rigsrevisionens revision af statens forvaltning, herunder en mulighed for at få et overblik over det generelle forvaltningsniveau i ministerierne.

Er der klare konklusioner i de enkelte revisionssager i beretningen?

I kapitel 2 redegøres for den kritiske udtalelse om Uddannelses- og Forskningsministeriets mangelfulde styring af udviklingen af det studieadministrative it-system esas. Projektet har overskredet budgettet med mindst 44% og er samtidig mere end 3 år forsinket. Ministeriet har i flere tilfælde tillige orienteret Finansudvalget for sent om problemerne. Jeg finder konklusionerne i kapitel 2 er klare og forståelige.

Kapitel 3 redegør for en række betydelige regelbrud og mangler, som revisionen har afdækket. Afsnit 3.1. omhandler Skatteministeriets inddrivelse af gæld til det offentlige, som har været genstand for kritik i en række tidligere beretninger. I 2024 har Rigsrevisionen fokuseret på Skatteministeriets inddrivelse af nystiftet virksomhedsgæld. Konklusionen er, at Skatteministeriet sender virksomhedsgæld til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, som ikke er klar til inddrivelse. Dette medfører risiko for at staten mister indtægter hvis virksomhederne går konkurs inden gælden inddrives, og det påfører Gældsstyrelsen ekstra arbejde med at

gøre gælden inddrivelsesklar. Konklusionen fremstår klar og tydelig. Det er endvidere positivt, at Rigsrevisionen forholder sig kritisk til Skatteministeriets plan om at al gæld oversendes inddrivelsesparat fra udgangen af 2026. Afsnit 3.2. vedrører problemer med Skattestyrelsens momskompensation til almennyttige foreninger, hvor Rigsrevisionen finder fejl i samtlige indsendte anmodninger i en stikprøve. Fejlene gør, at der udbetales forkert kompensation til foreningerne. Konklusionen er klar og forståelsen af problemet understøttes med et eksempel. Afsnit 3.3. afrapporterer resultaterne af Rigsrevisionens revision af seks ministeriers køb af it-tjenesteydelser i 2024. I revisionen har Rigsrevisionen undersøgt ministeriernes overholdelse af udbudsreglerne og deres arbejdsgange på indkøbsområdet. Tabel 2 giver et godt overblik over konklusionerne, hvoraf det fremgår, at der er betydelige problemer med regelbrud og mangelfuld styring. Sagerne om regelbrud handler om problemer med udbudsreglerne for en række it-kontrakter i henholdsvis Sundhedsdatastyrelsen og Geodatastyrelsen. De forskellige sager gennemgås enkeltvis og handler om både manglende udbud, forlængelse af kontrakter uden konkurrenceudsættelse, og manglende genudbud ved væsentlige overskridelser af kontraktsummerne. Som følge af denne gennemgang er konklusionerne klare og forståelige. Til slut gennemgås resultatet af revisionen af ministeriernes styringen af indkøb. Af de elleve undersøgte styrelser er der tilfredsstillende styring i de seks, få styringsmangler i to, og svag styring i tre. Beretningen går ikke i detaljer med sagerne i samme grad som regelbrudssagerne, men forklarer dog hvilke af de opstillede kriterier, som der er problemer med. Der er klare konklusioner, men overblikket kunne fremmes med en tabel, hvor problemerne blev sat i forhold til styrelserne og kriterierne.

I kapitel 4 gennemgås resultaterne af de revisioner, som ligger udenfor de faste temarevisioner. Der er tale om revisioner på områder som er udvalgt fordi de er risikofyldte eller fordi der er tale om opfølgninger på sager fra tidligere beretninger. I afsnit 4.1 redegøres for resultaterne af revisioner af it-sikkerheden i 13 ministerier, hvoraf der findes problemer i de fem. Fødevarestyrelsens it-system til beregning af minkerstatning har adskillige fundamentale mangler, hvilket der detaljeret redegøres for. Domstolsstyrelsens regnskabssystem har mangler vedrørende test af ændringer før ibrugtagning samt manglende tests af genetablering af regnskabsdata fra backup. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har ikke tilstrækkeligt styr på brugerrettighederne i de studieadministrative systemer, ligesom der mangler en plan for genetablering efter nedbrud. Udenrigsministeriet har på trods af kritik i tidligere beretninger ikke fået etableret opdaterede risikovurderinger for tre forretningskritiske systemer og disse er heller ikke omfattet af beredskabsplanen. Skatteministeriet fortsætter med at bruge inddrivelsessystemet PSRM, som leverandøren har stoppet med at sikkerhedsopdatere i februar 2024. Afsnit 4.2. omhandler revision af Toldstyrelsens opbevaring af tilbageholdte varer og Politiets opbevaring af narkotikakoster. I begge tilfælde finder revisionen, at der er problemer med mangelfuld registrering, opbevaring og destruktion. Afsnit 4.3. handler om revision af havmiljøberedskabet i Grønland. Revisionen finder at beredskabsplanen ikke er opdateret siden 2016, at der mangler materiel til at bekæmpe olieforurening på havet i arktiske forhold, at der manglende overvågningskapacitet i forhold til de opstillede mål herfor, og at der mangler havmiljøspecialister på forswarets skibe i Grønland. Konklusionerne på alle omtalte sager i kapitel 4 fremtræder klare og forståelige, og er flere steder godt understøttet af eksempler på de problemer, der er fundet.

I kapitel 5 gennemgås sager fra tidligere beretninger, der nu afsluttes. Der redegøres kort for sagen og for hvad de relevante ministerier har gjort for at imødegå den tidligere kritik. Også her er konklusion klar i form af Rigsrevisionens vurdering af, at sagen kan afsluttes.

Samlet set finder jeg således beretningens konklusioner set meget klare.

Bliver konklusionerne underbygget af overbevisende og klare argumenter?

Generelt baserer konklusionerne i beretningen sig på at ministeriernes handlinger holdes op mod konkrete revisionskriterier. Revisionskriterierne er de generelle regler, der skal overholdes af alle ministerier, og de specifikke krav til styringen af konkrete systemer og processer i de enkelte ministerier. Da læseren af beretningen ikke kan forventes at kende alle disse revisionskriterier i detaljer, er det vigtigt for argumentationen, at disse forklares.

I kapitel 2 bruges budgetvejledningen og statens it-projektmodel som revisionskriterier. Det forklares tydeligt, at ministerier skal udarbejde budgetter for it-projekters samlede udgifter, og at alle udgifter frem til nedlæggelsen af projektorganisationen skal medregnes. Ministerier skal endvidere følge op på et projekts fremdrift i forhold til forbrug, pris og tid, således at budgetoverskridelser og forsinkelser opdages rettidigt. Beretningen redegør for, at Uddannelses- og Forskningsministeriet ikke har medregnet alle omkostninger frem til nedlæggelsen af projektorganisationen, og at budgetopfølgningen har været mangelfuld, hvilket har ført til den kritiske udtalelse. Argumentationen fremstår klar og overbevisende.

Kapitel 3 omhandler en række forskellige sager og derfor også forskellige revisionskriterier. I afsnit 3.1. bruges Gældsinddrivelsesbekendtgørelsen som kriterie, og det forklares, at gæld, der sendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, skal indeholde de krævede oplysninger om f.eks. skyldner, beløbets størrelse og forældelsesdato. I argumentationen specificeres hvor stor en del af den i 2024 indsendte gæld, der ikke var inddrivelsesparat. Dette tydeliggør problemets størrelse, men forklarer ikke i detaljer hvad problemerne med gælden er. I sagen om forkert momskompensation i afsnit 3.2. er det Bekendtgørelse om momskompensation til velgørende foreninger, som er revisionskriteriet. Det forklares ikke nærmere om reglerne, men et enkelt eksempel på en fejl illustrerer, at der anmodes om kompensation for momsudgifter, som foreningen ikke har haft. Det fremgår dog ikke, om Rigsrevisionen vurderer, at denne fejl er hændelig eller bevidst. Konklusionen baseres på, at der er fejl i samtlige 35 reviderede stikprøver, hvilket må siges at være ganske overbevisende. I afsnit 3.3. om køb af it-tjenesteydelser, er revisionskriterierne udbudslovens krav om udbud af opgaver over EU's udbudsgrænse, samt kravet om genudbud hvis der sker væsentlige ændringer i udbudsgrundlaget. Der argumenteres detaljeret for hvilke konkrete kontrakter, der er indgået uden udbud eller som burde have været genudbudt. Endvidere revideres styringen af indkøb af it-ydelser i 11 styrelser. Her kan revisionen ikke baseres på eksisterende regler, hvorfor Rigsrevisionen opstiller egne kriterier for tilfredsstillende styring. I teorien skal revisionskriterier være alment anerkendte og en sådan praksis kan derfor være problematisk. Kriterierne afspejler dog almindelig god praksis på indkøbsområdet og burde ikke kunne opfattes som kontroversielle. Generelt er argumentationen i kapitel 3 overbevisende og klar.

Også kapitel 4 omhandler forskellige sager med forskellige revisionskriterier. Afsnit 4.1 vedrører it-sikkerhed i staten, hvor kriterierne der revideres op imod findes i ISO 27001 samt i National strategi for cyber- og informationssikkerhed. I argumentationen forklares detaljeret hvilke kriterier de reviderede styrelser ikke lever op til. I afsnit 4.2 holdes Toldstyrelsens håndtering af tilbageholdte effekter op mod styrelsens egne retningslinjer herfor. Det forklares tydeligt hvad disse går ud på og argumenterne fremstår klare. Det samme er tilfældet for Politiets opbevaring af narkotikakoster, hvor kriterierne findes i Rigspolitiets regnskabsinstruks. I afsnit 4.3. handler det om havmiljøberedskabet i Grønland, hvor kriterierne findes i beredskabslovens bestemmelser om beredskabsplaner og i Lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland. Det forklares tydeligt hvad reguleringen kræver af Forsvarsministeriet og på hvilke områder ministeriet ikke lever op til dette.

I kapitel 5 er revisionskriterierne forklaret i de tidligere omtaler af sagen, som der følges op på. Argumentationen er kort men klar, da sagerne kan afsluttes.

Samlet set finder jeg således beretningens argumenter overbevisende og klare.

Fremstår konklusionerne balancerede set i forhold til de argumenter, som Rigsrevisionen har præsenteret i sagen?

For at vurdere om en konklusion er balanceret kræver det, at læseren bliver præsenteret for både Rigsrevisionens konklusioner og de reviderede ministeriers forklaringer om forholdene, herunder hvad de har af planer for at rette op på kritikken. Dette sker i varierende grad i beretningen.

I kapitel 2 redegøres ikke for hvordan Uddannelses- og Forskningsministeriet forholder sig den kritiske udtalelse vedrørende budgetstyringen i esas projektet. Det fremgår dog, at forsinkelserne i projektet skyldes konstaterede kvalitetsproblemer i løbet af udviklingen, forårsaget af en mangelfuld funktionsbeskrivelse og projektstyring fra ministeriets side. Balancen i konklusionen ville fremtræde tydeligere med ministeriets accept af denne forklaring.

I kapitel 3 bliver myndighedernes forklaringer tydeligere. I afsnit 3.1. forklares, at Skatteministeriet forventer at alle gældsposter er inddrivelsesparate ved fremsendelse til Gældsstyrelsen omkring udgangen af 2026, men at Rigsrevisionen ikke er enig i dette, da projektet er forsinket. Her er balancen i konklusionerne mere klar. Dette er ligeledes tilfældet i afsnit 3.2., hvor Skattestyrelsen er enig i at de har udbetalt forkert momskompensation og forklarer hvad de fremover vil gøre ved det. I afsnit 3.3. fremgår det, at både Sundhedsdatastyrelsen og Geodatastyrelsens er enig i Rigsrevisionens kritik af deres mangelfulde udbudspraksis og hvad de vil gøre for at ændre det. Der er til gengæld ikke meget i beretningen om hvordan de fem ministerier med svagheder i indkøbsstyringen forholder sig til kritikken.

Myndighedernes forklaring fremgår også i varierende grad vedrørende sagerne omtalt i kapitel 4. I afsnit 4.1. er der ingen direkte oplysninger om hvordan Fødevarestyrelsen forholder sig til kritikken af it-sikkerheden i deres minkestatningssystem, men det fremgår dog, at de har etableret kompenserende manuelle kontroller. Vedrørende Uddannelses- og Forskningsstyrelsens mangler i it-sikkerheden fremgår det, at de er i gang med at opdatere deres retningslinjer og planer for reetablering efter nedbrud. Vedrørende Udenrigsministeriets it-sikkerhed fremgår deres holdning til kritikken også kun indirekte gennem oplysninger om, at arbejdet med forbedringer afventer udviklingen af et nyt koncept for risikovurderinger. Vedrørende kritikken i afsnit 4.2. af Toldstyrelsens registrering og opbevaring af tilbageholdte varer forklares det, at styrelsen efterfølgende har ændret registreringen, ligesom Rigspolitiet har indskærpet reglerne om opbevaring af narkotikakoster. I afsnit 4.3. vedrørende revisionen af havmiljøberedskabet i Grønland fremgår implicit, at Forsvarsministeriet er enige i kritikken. Der redegøres for hvad ministeriet vil gøre for imødegå kritikken hvad angår beredskabsplaner, løsning af overvågningsopgaven og havmiljøspecialister på skibene, men ikke hvad angår materiel til bekæmpelse af olieforurening.

Kapitel 5 handler om sager fra tidligere beretninger, hvor der redegøres for hvad de relevante ministerier har gjort for at imødegå den tidligere kritik, således at sagen kan afsluttes. Dette kapitel forstærker indtrykket af, at der er balance i tidligere beretningers konklusioner.

Samlet set er der således god balance i beretningens konklusioner, men der er dog stadig plads til enkelte forbedringer. Der er ikke i år ikke fundet plads til at omtale nogen af de positive konklusioner, som Rigsrevisionen jf. Tabel 1 har mange af i 2024. Jeg har tidligere fundet omtale af positive konklusioner medvirkende til at give et indtryk af beretningens overordnede balance.

Samlet vurdering af beretningen

Beretning nr. 21/2024 giver et godt overblik over Rigsrevisionens arbejde med at revidere statens forvaltning og de tilhørende konklusioner. Der er i beretningen en enkelt kritisk udtalelse, som der redegøres for i kapitel 2. Konklusionen er klar og overbevisende, men det fremgår dog ikke hvordan ministeriet forholder sig til den. Dernæst redegør beretningen i kapitel 3 for en række sager, hvor der i temarevisionerne er konstateret betydelige eller gentagne regelbrud og forvaltningsmæssige mangler. Der gives en god forklaring på hvorfor disse sager er udvalgt, og konklusionerne er klare og med få undtagelser også underbygget af balancerede argumenter. Kapitel 4 redegør på tilsvarende vis for en række sager udenfor temarevisionerne, hvor der er konstateret utilstrækkelig forvaltning. Også her forklares det hvorfor sagerne er udvalgt, og konklusionerne fremtræder klare og med balanceret argumentation. Samlet set vurderer jeg derfor beretningen som "Meget tilfredsstillende".

Evaluering af Beretning nr. 22/2024 om revisionen af virksomheder udenfor statsregnskabet for 2024

Er beretningens emne og formål klart beskrevet og afgrænset?

Beretningen omhandler revisionen af regnskabsåret 2024 for 43 virksomheder udenfor statsregnskabet, som er helt eller delvist finansieret af staten. Det er andet år, at resultatet af disse revisioner rapporteres i en særskilt beretning og der er ingen større ændringer af beretningens struktur i forhold til året før.

Beretningen er opdelt i to kapitler og et bilag:

- Kapitel 1: Indledning
- Kapitel 2: Revisionsresultater for regnskabsåret 2024
- Bilag 1: Nøgletal for virksomhederne og den udførte revision i 2024.

I kapitel 1 forklares revisionens omfang og konklusioner. Revisionsopgaverne omfatter primært finansiell revision og Rigsrevisionen har givet påtegning uden forbehold i alle 43 virksomheder. Der er dog fremhævet forhold forbundet med usikkerhed i tre regnskaber, som omtales nærmere i kapitel 2. Det fremgår tydeligt af Kapitel 1 og Bilag 1 hvilke virksomheder, som er omfattet af beretningen. Udover finansiell revision har Rigsrevisionen udført elementer af juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision i hovedparten af de reviderede virksomheder, hvilket i 2024 ikke har givet anledning til kritiske udtalelser. Kapitel 1 redegør endvidere for hvilke virksomheder, der er omfattet af revisionen, herunder hvilken revisionsordning de er omfattet af (Tabel 2) og deres størrelse målt på omsætning (Figur 3 og 4). Endelig omtales i kapitel 1 ansvarsfordelingen mellem virksomhed og ministerium.

Jeg finder, at ovenstående giver en meget klar beskrivelse af beretningens emne og formål.

Er der klare konklusioner i de enkelte revisionssager i beretningen?

Tabel 1 giver et godt overblik over de udførte revisioner og de tilhørende konklusioner. Den finansielle revision har i alle tilfælde resulteret i en påtegning uden forbehold, hvilket er kommunikeret så klart som det kan gøres. Rigsrevisionen kan på grund af tavshedspligt ikke rapportere yderligere detaljer fra de konkrete revisioner end de, der fremgår af årsrapporterne.

Fremhævelsen af forhold i kapitel 2 omhandler tre sager, hvor Rigsrevisionen ønsker at gøre opmærksom på forhold i regnskabet, som er forbundet med usikkerhed. De to første sager handler om Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd, som ikke aflægges regnskaber efter årsregnskabsloven eller statens regnskabsregler. I stedet skal der aflægges regnskaber efter generalsekretærens henholdsvis rådsdirektørens instrukser, som imidlertid ikke er udarbejdet. Dette fører til aflæggelsen af regnskaber, som mangler transparens og som afviger betragteligt fra hvad der er normal praksis i både den private og den offentlige sektor. Den sidste sag handler om Garantifonden for skadesforsikringsselskaber, hvor der er usikkerhed om det hensatte beløb til erstatninger i to konkursramte forsikringsselskaber, samt usikkerhed om størrelsen af tilgodehavendet i forsikringsselskabernes konkursbo. Til slut følges i afsnit 2.4. op på to kritiske udtalelser om TV 2 Kosmopol og TV 2 Fyns indkøbspolitik fra sidste års beretning, hvor manglerne øjensynligt er udbedret. I alle tre sager om usikkerhed er der klare konklusioner, og det forklares på en forståelig måde, hvorledes usikkerheden påvirker virksomhedernes regnskaber.

Bliver konklusionerne underbygget af overbevisende og klare argumenter?

Hvad angår den finansielle revision er der i alle tilfælde tale om påtegninger uden forbehold. Disse er standardpåtegninger, som designet til at formidle revisors overordnede konklusion på revisionen af årsrapporten uden at nævne argumentation for denne konklusion. Det er derfor ikke muligt at udtale sig om argumentationens klarhed hvad angår resultaterne af disse revisioner.

Det samme er tilfældet med forvaltningsrevisionen og den juridisk-kritiske revision, hvor der hverken er kritiske udtalelser eller detaljeret omtale af positive konklusioner. Konklusionerne er klare i form af grønne prikker i Tabel 1, men der er ingen argumentation, jeg kan forholde mig til.

Hvad angår de i kapitel 2 omtalte forhold forbundet med usikkerhed, redegøres der for hvilke regler, der gælder på området, og hvad der er årsag til, at Rigsrevisionen finder, at der er usikkerhed forbundet med regnskaberne. Her finder jeg, at konklusionerne er baseret på overbevisende og klare argumenter.

Fremstår konklusionerne balancerede set i forhold til de argumenter, som Rigsrevisionen har præsenteret i sagen?

Balance i argumentationen handler om hvorvidt beretningen både fremlægger de argumenter, der understøtter en konklusion, og samtidig forklarer hvorledes de berørte virksomheders forklarer og forholder sig til dette. I nærværende beretning er denne fremgangsmåde primært mulig for konklusionerne vedrørende den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen. Som nævnt ovenfor er der imidlertid hverken kritiske udtalelser eller konkret omtale af positive konklusioner at forholde sig til, hvorfor det er svært at udtale sig om balancen i konklusionerne.

Hvad angår den finansielle revision er der tale om påtegninger uden forbehold. Disse er standardpåtegninger, som designet til at formidle revisors overordnede konklusion på revisionen af årsrapporten, og de giver ikke mulighed for at demonstrere balance i konklusionen. Havde der været tale om konklusioner med forbehold eller afkræftende konklusioner ville revisor skulle have redegjort nærmere for forholdet og der ville være mulighed for at vurdere balancen i konklusionen. Hvad angår de i kapitel 2 omtalte forhold er der tale om sager, hvor revisor er enig med ledelsen, men vil henlede regnskabslæsers opmærksomhed på usikkerheder. Enigheden er i sig selv et signal om balance i konklusionerne og jeg finder ikke, at der er brug for at uddybe dette yderligere i beretningen.

Samlet vurdering af beretningen

Beretning nr. 22/2024 afviger i format ikke nævneværdigt fra sidste års beretning. Den giver også i år et godt overblik revisionen af virksomheder udenfor statsregnskabet og dens konklusioner er klare for alle revisionstyper.

Det er positivt, at der i år ikke er hverken forbehold i påtegningerne som følge af den finansielle revision eller kritiske udtalelser som følge af forvaltningsrevisionen og/eller den juridisk-kritiske revision. Omvendt betyder dette, at det er noget vanskeligt at forholde sig til beretningens argumentation og balancen i konklusionerne. Jeg er dog ikke stødt på noget, som giver mig anledning til at tvivle på argumentationens kvalitet eller balancen i konklusionerne. Samlet set vurderer jeg derfor beretningen som "Meget tilfredsstillende".